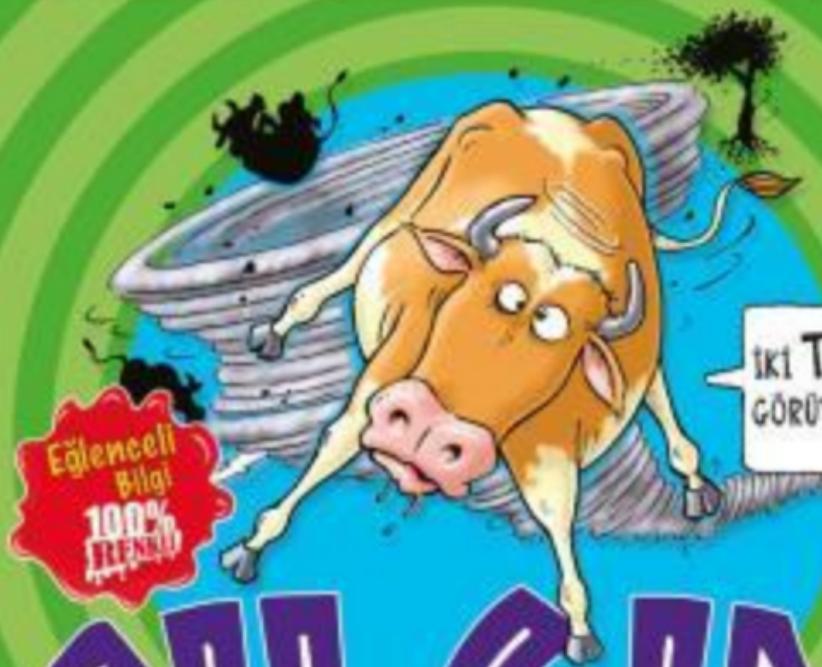

EĞLENCELİ DÜNYAMIZ

ÇILGIN HAVALAR

ANITA GANERI

RESİMLEYEN: MIKE PHILLIPS

içindekİler

GİRİŞ 5

ÇILGIN HAVALAR 7

AKILALMAZ FIRTINALAR 11

DÖNÜP DURAN HORTUMLAR 25

KORKUNÇ KASIRGALAR 41

ÖLÜMCÜL SELLER 61

KORKUNÇ SICAKLAR VE SOĞUKLAR 75

SON SÖZ 88

DİZİN 92

GİRİŞ

Sen de sürekli havalardan şikayet edenlerden misin? O zaman tek başına olmadığını bil. İnsanlar hiç durmadan kışın havanın çok soğuk, yazın ise çok sıcak olduğundan yakınırlar. Yüzlerinde mini minnacık bir su daması hissetse-ler kaçacak delik arar, rüzgâr azıcık esse telaşlanırlar. Biz bu kişilere sıkıcı insanlar topluluğu diyelim! Diğer yandan şem-siyeni açmayı ya da güneş kremine bulanmayı da aklından çıkar. Şu andan itibaren çok daha ciddi hava olaylarıyla haşır neşir olacaksın. Eğer iklim koşulları bambaşka bir hâl alırsa sence Dünya bununla nasıl başa çıkabilir? Panik yapma! Fırtinalara kapılmadan hayatı kalabilmen için gereken tüm bilgiler bu acayip kullanışlı kitapta mevcut.

O zaman...

- Hava fırtinalıken niçin yüzmeye gitmemen gerektiğini,
- Bir hortum dönüp durmaya başladığında ne yapman gerekligini,
- Evini kasırgalardan nasıl koruyabileceğini,
- Havalar aşırı sıcak olduğunda nasıl serinleyebileceğini,
- Tipide yolunu kaybetmenin aslında nasıl bir şey olduğunu öğrenmek için hemen okumaya başla!

Üstelik bu kadarla da kalmıyor. Bu kullanışlı rehber kötü hava koşullarına cesaretle göğüs geren insanların gerçek hikâyelerini anlatıyor. Fırtınalarla burun buruna gelen ya da kendini çok derin sularda bulanlardan ise hiç bahsetmeyelim. Ama unutma! Kullanmakta oldukları tüm yeni teknolojilere rağmen meteorologların bile (hava bilimciler için kullanılan pek moda bir ad) müzip havaların ertesi gün nasıl olacağını her zaman bilmeleri mümkün değildir. Bazen hiç beklenmedik bir anda bir fırtına kopabilir ve uzmanların tahminleri her zaman tam olarak güvenilir değildir. Bu nedenle her duruma karşı hazırlıklı olmalı ve yaklaşan fırtına bulutlarını görebilmek için gözlerini açık tutmalısın, çünkü burada güzel güneşli günlerden ya da masmavi göklerden bahsetmiyoruz. Ah hayır! Evinin çatısını uçuracak ya da seni kızarmış patates gibi yakıp kavuracak havalar söz konusu... Rüzgârıyla ayaklarını yerden kesecek havalar... Çılgın havalara bir göz atmak konusunda hâlâ istekli misin? Peki o zaman, sıkı tutun...

ÇILGIN HAVALAR

Dünya genelinde hava koşulları gittikçe kötüleşiyor ve daha da kötüleşmeye devam edecek. Bazıları yağmurun altında sırlısklam olmaya bayılıyor ya da firtinalı havaları acayıp bir biçimde heyecan verici buluyor olabilir ama senin için havanın güzel olması bulutsuz, mavi bir gökyüzü ve bolca güneş anlamına geliyorsa çilgin havalara dair bu hava raporu pek de sana göre değil. Bu kitap, gezegenimizdeki en zorlu hava koşullarından ve Dünya üzerinde yaz tatillerini geçirebileceğin son birkaç yerden bahsediyor.

ÇILGIN HAVA RAPORU

1. Yeryüzündeki EN SICAK yer

Etiyopya'daki Dallol, Dünya'daki en sıcak yerdir. Burada yıllık sıcaklık ortalaması 34.4 dereceyi bulsa da başka hiçbir yer Libya'daki kavurucu El Aziziye şehrinin sıcaklığıyla boy ölçülemez. Burada 13 Eylül 1922 senesinde sıcaklık GÖLGEDE 58 dereceyi bulmuştur!

2. Yeryüzündeki EN SOĞUK yer

Eğer Antarktika'daki Vostok'u ziyaret ediyorsan sıkı giyinmeyi unutma. Burada sıcaklık genelde -57.8 derece... 1983 senesinde ise sıcaklığın -89.2 dereceye kadar düştüğü biliniyor. Hava bu kadar soğuk olduğunda artık el ve ayak parmaklarını hissedemezsİN. Muhtemelen soğuktan donarak ölmüş olursun.

3. Yeryüzündeki EN NEMLİ yer

Dünyadaki en nemli bölge, yere düşen su miktarının SENEDE 12.000 milimetreyi bulduğu Hindistan'daki sırılsıklam Mawshram'dır. Ayrıca Havai'deki Wai-'ale-'ale Dağı'nı ziyaret edersen yanına şemsiyeni almayı sakın unutma. Burası yılda 350 gün yağış alır.

4. Yeryüzündeki EN KURAK yer

Şili'deki Atacama Çölü'nde susuzluktan ölmeye tehlikesiyle karşı karşıya kalabilirsin. Burası Dünya'daki en kurak yerdir. Atacama Çölü'ne 400 sene boyunca (1570-1971) hiç yağmadı. Asıl sorun şu ki yağmur, yağmaya başladığında durmaz bilmiyor ve korkunç sellere neden oluyor.

5. Yeryüzündeki EN RÜZGÂRLI yer

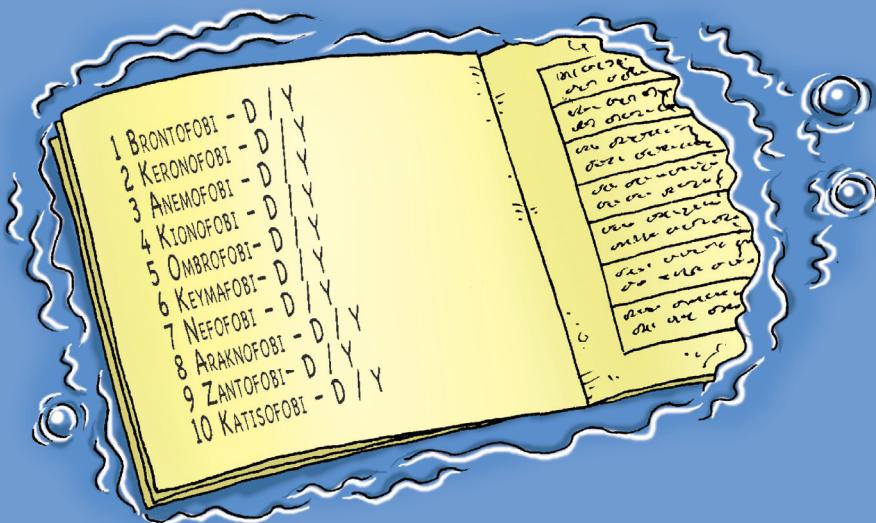
Antarktika'daki Commonwealth Koyu dünya üzerindeki en rüzgârlı yerdir. Burada rüzgârin hızı saatte 320 kilometreyi bulabilir ki bu da bir yarış arabası kadar hızlı anlamına gelir ama şimdiye kadar kaydedilmiş en hızlı rüzgar ABD'deki Washington Dağı'nda 371 kilometre hızla esmiştir.

6. Yeryüzündeki EN KARLI yer

Yeryüzünde bugüne kadar bir şene boyunca (1971-1972) en çok kar yağışı alan bölge ABD'deki Rainier Dağıdır. Söz konusu şene bu dağa 31.000 milimetre kar yağmıştır ki bu miktar Özgürlik Heykeli'nin boyunun üçte biri kadardır. Bu kadar kardan kaç tane kartopu yapardın bir düşün.

Çılgın hava fobileri

Gök gürültüsü duyduğun anda dizlerinin bağlı mı çözülüyör? Şimşek çaktığında saklanacak delik mi ariyorsun? Kar gördüğünde soğuk terler mi döküyorsun? Bazı insanlar bazı havalarda kendilerini kötü hissediyorlar. Korkudan ne yapacaklarını şaşırıyorlar. Sence aşağıdaki fobilerden hangileri hava koşulları ile ilgili olabilir?

Cevaplar:

1-7 HEPSİ DOĞRU

- 1 Brontofobi gökgürültüsü korkusudur.
- 2 Keronofobi şimşek korkusudur.
- 3 Anemofobi rüzgâr korkusudur.
- 4 Kionofobi kar korkusudur.
- 5 Ombrofobi yağmur korkusudur.
- 6 Keymafobi soğuk korkusudur.
- 7 Nefofobi bulut korkusudur.

8-10 HEPSİ YANLIŞ

- 8 Araknofobi örümcek korkusudur.
- 9 Zantofobi sarı renk korkusudur.
- 10 Katisofobi oturma korkusudur.

ÖNEMLİ SAĞLIK UYARISI

Eğer gerçekten keronofobik ya da anemofobiksen bu kitabı kalanını okumamayı tercih edebilirsin. Katisofobiksen de yine aynı şekilde kitabı bir kenara bırakıp ayağa kalkabilirsin.

AKILALMAZ FIRTINALAR

Fırtınalar doğanın en göz alici gösterilerinden biridir. Gök gürültülü fırtınaları bir düşün... Gün boyunca Dünya üzerinde 1800 tane gök gürültülü fırtına koptuğunu düşünürsen bir tanesi de birazdan senin pek yakınında ortalığı gümbürdetebilir. Öncelikle, gökyüzü siyaha döner ve kocaman fırtına bulutlarıyla kaplanır. Ardından da ses ve ışık gösterisi başlar. Akıl almadığını şimşek çakmalarına sağır edici bir gök gürültüsü eşlik eder. Tamamdır, artık parmaklarını kulaklarından çekebilirsin. Dediğimiz gibi evinde koltuğunda rahat rahat otururken fırtına dediğimiz şey sana pek güzel gelebilir ama emin ol buna yakalanmayı hiç istemezsün. Şimşekler heyecan verici doğa olayları oldukları gibi aynı zamanda öldürücü de olabilirler. Her sene sadece Amerika'da 100 kişi yıldırım çarpması sonucu ölmektedir. Peki yıldırımları bu kadar korkutucu kılan nedir? Gök gürültüsü nasıl olur da bu kadar patırtı çıkartır? Ve en önemli gök gürültülü fırtınalar nasıl meydana gelir? Bu bölüm hayatı kalabilmek için ihtiyaç duyacağın acajip faydalı ipuçlarıyla dolu.

